

ΟΔΗΓΙΑ 2009/148/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 30ής Νοεμβρίου 2009

για την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που οφείλονται στην έκθεσή τους στον αμιάντο κατά τη διάρκεια της εργασίας

(κωδικοποιημένη έκδοση)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 137 παράγραφος 2,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽¹⁾,

αφού ζήτησε τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η οδηγία 83/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Σεπτεμβρίου 1983, για την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που οφείλονται στην έκθεσή τους στον αμιάντο κατά τη διάρκεια της εργασίας (δεύτερη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 8 της οδηγίας 80/1107/ΕΟΚ)⁽³⁾, έχει τροποποιηθεί επανειλημμένα⁽⁴⁾ και ουσιαστικά. Είναι, ως εκ τούτου, σκόπιμη, για λόγους σαφήνειας και ορθολογισμού, η κωδικοποίηση της εν λόγω οδηγίας.
- (2) Ο αμιάντος είναι ιδιαίτερα επικίνδυνο υλικό, που μπορεί να προκαλέσει σοβαρές ασθένειες και απαντά σε μεγάλο αριθμό καταστάσεων εργασίας, με αποτέλεσμα πολλοί εργαζόμενοι να είναι εκτεθειμένοι σε ενδεχόμενο κίνδυνο της υγείας τους. Ο κροκιδόλιθος θεωρείται ως ένα ιδιαίτερος επικίνδυνο είδος αμιάντου.
- (3) Οι επιστημονικές γνώσεις που είναι σήμερα διαθέσιμες δεν επιτρέπουν τον ορισμό επιπέδου κάτω από το οποίο οι κίνδυνοι για την υγεία δεν θα υπάρχουν πια, αλλά ελαττώνοντας την έκθεση στον αμιάντο ελαττώνεται και ο κίνδυνος πρόκλησης ασθενειών που σχετίζονται με αυτόν. Είναι επομένως αναγκαία η εκπόνηση ειδικών εναρμονισμένων μέτρων σχετικά με την προστασία των εργαζομένων από τον αμιάντο. Η παρούσα οδηγία περιλαμβάνει τις ελάχιστες προδιαγραφές που θα επανεξεταστούν βάσει της εμπειρίας που αποκτήθηκε και της εξέλιξης της τεχνικής στον τομέα αυτό.
- (4) Η οπτική μικροσκοπία, αν και δεν επιτρέπει τη μέτρηση των μικροτέρων ινών που είναι βλαπτικές για την υγεία, είναι η μέθοδος που χρησιμοποιείται περισσότερο για την κανονική μέτρηση του αμιάντου.
- (5) Τα προληπτικά μέτρα για την προστασία της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται στον αμιάντο και η προβλεπόμενη υποχρέωση για τα κράτη μέλη στο θέμα της παρακο-

λούθησης της υγείας των εργαζομένων αυτών έχουν μεγάλη σημασία.

- (6) Για να εξασφαλισθεί η σαφήνεια του ορισμού των ινών πρέπει να διατυπωθούν ορισμοί είτε βάσει ορυκτολογικών χαρακτηριστικών είτε βάσει του οικείου αριθμού CAS (Chemical Abstract Service).
- (7) Με την επιφύλαξη των λοιπών κοινοτικών διατάξεων σχετικά με την εμπορία και τη χρήση του αμιάντου, ένας περιορισμός των δραστηριοτήτων που συνεπάγονται έκθεση στον αμιάντο θα διαδραματίσει πολύ σημαντικό ρόλο στην πρόληψη των ασθενειών που οφείλονται στην έκθεση αυτή.
- (8) Το σύστημα κοινοποίησης των δραστηριοτήτων που συνεπάγονται έκθεση στον αμιάντο θα πρέπει να προσαρμοστεί στις νέες εργασιακές καταστάσεις.
- (9) Η απαγόρευση της εφαρμογής αμιάντου με ψεκασμό (flocage) δεν επαρκεί για να εμποδιστεί η απελευθέρωση ινών αμιάντου στην ατμόσφαιρα. Πρέπει επίσης να απαγορευθούν οι δραστηριότητες που εκθέτουν τους εργαζομένους σε ίνες αμιάντου κατά την εξαγωγή του αμιάντου, την παρασκευή και τη μεταποίηση προϊόντων αμιάντου ή την παρασκευή και τη μεταποίηση προϊόντων που περιέχουν ηθελημένα προσεθεισές ίνες αμιάντου, δεδομένου ότι το επίπεδο έκθεσής τους είναι υψηλό και η πρόληψή της δυσχερής.
- (10) Βάσει των πλέον πρόσφατων τεχνικών γνώσεων, πρέπει να ορισθεί η μεθοδολογία δειγματοληψίας για τη μέτρηση της περιεκτικότητας του αέρα σε αμιάντο, καθώς και η μέθοδος μέτρησης των ινών.
- (11) Έστω και αν δεν έχει ακόμη καταστεί δυνατό να καθοριστεί η ελάχιστη τιμή έκθεσης κάτω από την οποία ο αμιάντος δεν είναι καρκινογόνος, πρέπει να μειωθεί στο ελάχιστο η έκθεση των εργαζομένων στον αμιάντο στο πλαίσιο της εργασίας τους.
- (12) Πριν από την έναρξη των εργασιών αφαίρεσης αμιάντου, οι εργοδότες πρέπει να είναι υποχρεωμένοι να εντοπίζουν την παρουσία ή την κατά τεκμήριο παρουσία αμιάντου στα κτίρια ή τις εγκαταστάσεις και να κοινοποιούν τις σχετικές πληροφορίες στα λοιπά άτομα που ενδέχεται να εκτεθούν στον αμιάντο μέσω της χρήσης αμιάντου, των εργασιών συντήρησης ή άλλων δραστηριοτήτων εντός ή επί των κτιρίων.
- (13) Πρέπει απαραίτητως να εξασφαλίζεται ότι οι κατεδαφίσεις ή οι εργασίες αφαίρεσης αμιάντου πραγματοποιούνται από επιχειρήσεις που γνωρίζουν όλες τις προφυλάξεις που πρέπει να λαμβάνονται για την προστασία των εργαζομένων.
- (14) Θα πρέπει να εξασφαλίζεται ειδική εκπαίδευση των εργαζομένων που εκτίθενται ή ενδέχεται να εκτεθούν στον αμιάντο, η οποία θα συμβάλει σημαντικά στη μείωση των κινδύνων που συνδέονται με αυτή την έκθεση.

⁽¹⁾ Γνώμη της 10ης Ιουνίου 2009 (που δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽²⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 20ής Οκτωβρίου 2009 (που δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 26ης Νοεμβρίου 2009.

⁽³⁾ ΕΕ L 263 της 24.9.1983, σ. 25.

⁽⁴⁾ Βλέπε παράρτημα II μέρος Α.

- (15) Με σκοπό την έγκαιρη διάγνωση των παθήσεων που συνδέονται με τον αμιάντο πρέπει να προβλεφθούν πρακτικές συστάσεις για την κλινική παρακολούθηση των εκτιμωμένων εργαζομένων σύμφωνα με τις τελευταίες ιατρικές γνώσεις.
- (16) Δεδομένου ότι ο στόχος της προτεινόμενης δράσης, ήτοι η βελτιωμένη προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους από την έκθεσή τους στον αμιάντο, δεν μπορεί να επιτευχθεί ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη και μπορεί συνεπώς, λόγω των διαστάσεων και των επιπτώσεων της δράσης, να επιτευχθεί καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία προς επίτευξη του στόχου αυτού όρια.
- (17) Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας συνιστούν συγκεκριμένο στοιχείο υλοποίησης της κοινωνικής διάστασης της εσωτερικής αγοράς. Οι διατάξεις αυτές περιορίζονται στο ελάχιστο προκειμένου να μην παρακωλύουν άσκοπα τη δημιουργία και ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.
- (18) Με την παρούσα οδηγία δεν πρέπει να θίγονται οι υποχρεώσεις των κρατών μελών όσον αφορά στις προθεσμίες μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο των οδηγιών που εμφανίζονται στο παράρτημα II μέρος Β,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

1. Η παρούσα οδηγία έχει ως αντικείμενο την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους για την υγεία τους, περιλαμβανομένης και της πρόληψης των κινδύνων αυτών, που προέρχονται ή μπορούν να προέλθουν από την έκθεση, κατά τη διάρκεια της εργασίας, στον αμιάντο.

Η παρούσα οδηγία θεσπίζει την οριακή τιμή της έκθεσης αυτής καθώς και άλλες ειδικές διατάξεις.

2. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει την ευχέρεια των κρατών μελών να εφαρμόζουν ή να θεσπίζουν νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις οι οποίες θα εξασφαλίζουν ισχυρότερη προστασία των εργαζομένων, ιδίως όσον αφορά την αντικατάσταση του αμιάντου με υποκατάστατα λιγότερο επικίνδυνα.

Άρθρο 2

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ο όρος «αμιάντος» υποδηλώνει τα ακόλουθα ινώδη πυριτικά άλατα:

- α) τον ακτινολίτη, αριθ. CAS ⁽¹⁾ 77536-66-4·
- β) τον γρουνερίτη (αμοσίτη), αριθ. CAS ⁽¹⁾ 12172-73-5·
- γ) τον ανθόφυλλο, αριθ. CAS ⁽¹⁾ 77536-67-5·
- δ) τον χρυσότιλο, αριθ. CAS ⁽¹⁾ 12001-29-5·
- ε) τον κροκιδόλιθο, αριθ. CAS ⁽¹⁾ 12001-28-4·
- στ) τον τρεμολίτη, αριθ. CAS ⁽¹⁾ 77536-68-6.

Άρθρο 3

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στις δραστηριότητες κατά τις οποίες οι εργαζόμενοι εκτίθενται ή μπορεί να εκτεθούν κατά την

εργασία τους στη σκόνη που προέρχεται από τον αμιάντο ή από υλικά που περιέχουν αμιάντο.

2. Για κάθε δραστηριότητα που μπορεί να παρουσιάσει κίνδυνο έκθεσης στη σκόνη που προέρχεται από τον αμιάντο ή από υλικά που περιέχουν αμιάντο, ο κίνδυνος αυτός πρέπει να εκτιμάται με τρόπο που θα επιτρέπει να προσδιοριστεί η φύση και ο βαθμός της έκθεσης των εργαζομένων στη σκόνη που προέρχεται από τον αμιάντο ή από υλικά που περιέχουν αμιάντο.

3. Στις περιπτώσεις σποραδικής έκθεσης των εργαζομένων της οποίας η ένταση είναι μειωμένη και εφόσον προκύπτει σαφώς από τα αποτελέσματα της εκτίμησης των κινδύνων της παραγράφου 2 ότι δεν θα υπάρξει υπέρβαση της οριακής τιμής έκθεσης στον αμιάντο στη ζώνη εργασίας, τα άρθρα 4, 18 και 19 μπορούν να μην εφαρμόζονται όταν η εργασία αφορά:

- α) σύντομες και ασυνεχείς δραστηριότητες συντήρησης κατά τις οποίες η εργασία αφορά μόνο μη εύθρυπτα υλικά·
- β) την απομάκρυνση, χωρίς καταστροφή, των μη φθαρμένων υλικών στα οποία οι ίνες αμιάντου είναι στέρεα συνδεδεμένες μέσα σε μια μήτρα·
- γ) την περίκλειση σε κάψες και μανδύες των αμιαντούχων υλικών σε καλή κατάσταση·
- δ) την επιθεώρηση και έλεγχο του αέρα και τη λήψη δειγμάτων για την ανίχνευση της παρουσίας αμιάντου σε κάποιο υλικό.

4. Τα κράτη μέλη, κατόπιν διαβούλευσης με τους κοινωνικούς εταίρους σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική, θεσπίζουν πρακτικές κατευθυντήριες γραμμές για τον καθορισμό της σποραδικής και μειωμένης έντασης έκθεσης, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 3.

5. Η εκτίμηση στην οποία αναφέρεται η παράγραφος 2 αποτελεί αντικείμενο διαβούλευσης με τους εργαζόμενους ή/και με τους εκπροσώπους τους στην επιχείρηση ή την εγκατάσταση και αναθεωρείται όταν υπάρχουν λόγοι να πιστευτεί ότι δεν είναι σωστή ή όταν μεσολαβεί ουσιαστική μεταβολή στην εργασία.

Άρθρο 4

1. Υπό την επιφύλαξη του άρθρου 3 παράγραφος 3, λαμβάνονται τα μέτρα που αναφέρονται στις παραγράφους 2 έως 5.

2. Οι δραστηριότητες οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 καλύπτονται από ένα σύστημα κοινοποίησης το οποίο διαχειρίζεται η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους.

3. Η κατά την παράγραφο 2 κοινοποίηση γίνεται από τον εργοδότη προς την αρμόδια αρχή του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους προτού αρχίσουν οι εργασίες, σύμφωνα με τις εθνικές νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις.

Η κοινοποίηση αυτή πρέπει τουλάχιστον να περιλαμβάνει συνοπτική περιγραφή:

- α) της τοποθεσίας του εργοταξίου·
- β) των χρησιμοποιούμενων ή χειριζόμενων τύπων και ποσοτήτων αμιάντου·

⁽¹⁾ Αριθμός μητρώου CAS (Chemical Abstract Service).

- γ) των δραστηριοτήτων και των εφαρμοζόμενων μεθόδων·
 - δ) του αριθμού των ενεχόμενων εργαζομένων·
 - ε) της ημερομηνίας έναρξης και της διάρκειας των εργασιών·
- στ) των μέτρων που λαμβάνονται για να περιοριστεί η έκθεση των εργαζομένων στον αμίαντο.

4. Οι εργαζόμενοι ή/και οι εκπρόσωποί τους στην επιχείρηση ή την εγκατάσταση έχουν πρόσβαση στο έγγραφο που αποτελεί το αντικείμενο της κοινοποίησης η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 2 και αφορά την επιχείρησή τους ή την εγκατάσταση σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

5. Όποτε μια μεταβολή των συνθηκών εργασίας ενδέχεται να συνεπάγεται σημαντική αύξηση της έκθεσης σε σκόνη αμιάντου ή υλικών που περιέχουν αμίαντο, πρέπει να γίνεται νέα κοινοποίηση.

Άρθρο 5

Απαγορεύεται η εφαρμογή του αμιάντου με ψεκάσμο (flocage) καθώς και οι δραστηριότητες που συνεπάγονται την ενσωμάτωση μονωτικών ή ηχομονωτικών υλικών χαμηλής πυκνότητας (κατώτερη του 1 g/cm³) που περιέχουν αμίαντο.

Με την επιφύλαξη της εφαρμογής άλλων κοινοτικών διατάξεων σχετικών με την εμπορία και χρήση του αμιάντου, απαγορεύονται οι δραστηριότητες που εκθέτουν τους εργαζόμενους σε ίνες αμιάντου κατά την εξόρυξη του αμιάντου ή κατά την παρασκευή και μεταποίηση προϊόντων αμιάντου ή την παρασκευή και μεταποίηση προϊόντων που περιέχουν ηθελημένα προστεθέντα αμίαντο, με εξαίρεση την επεξεργασία και την υγειονομική ταφή προϊόντων που προέρχονται από κατεδάφιση και από αφαίρεση του αμιάντου.

Άρθρο 6

Για όλες τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1, η έκθεση των εργαζομένων σε σκόνη αμιάντου ή υλικά που περιέχουν αμίαντο στο χώρο εργασίας πρέπει να μειωθεί στο ελάχιστο και οπωσδήποτε κάτω από την οριακή τιμή του άρθρου 8, ιδιαίτερα μέσω των ακόλουθων μέτρων:

- α) ο αριθμός των εργαζομένων που εκτίθενται ή ενδέχεται να εκτεθούν σε σκόνη ή σε υλικά που περιέχουν αμίαντο πρέπει να περιορίζεται στο ελάχιστο δυνατό·
- β) οι μέθοδοι εργασίας πρέπει να έχουν σχεδιαστεί κατά τρόπον ώστε να μην παράγεται σκόνη αμιάντου ή, εάν αυτό δεν είναι εφικτό, να μην εισέρχεται σκόνη αμιάντου στον αέρα·
- γ) όλες οι εγκαταστάσεις και οι εξοπλισμοί που χρησιμεύουν για την επεξεργασία του αμιάντου πρέπει να μπορούν να καθαρίζονται και να συντηρούνται αποτελεσματικά και τακτικά·
- δ) ο αμίαντος ή τα υλικά που απελευθερώνουν σκόνη αμιάντου ή περιέχουν αμίαντο πρέπει να αποθηκεύονται και να μεταφέρονται σε κατάλληλες κλειστές συσκευασίες·
- ε) τα απόβλητα πρέπει να συλλέγονται και να απομακρύνονται από το χώρο εργασίας το ταχύτερο δυνατόν, σε κατάλληλη κλειστή συσκευή με επίσημανση στην οποία να αναφέρεται ότι περιέχουν αμίαντο· το μέτρο αυτό δεν ισχύει για τις εξορυκτικές

δραστηριότητες· τα εν λόγω απόβλητα υφίστανται στη συνέχεια επεξεργασία σύμφωνα με την οδηγία 91/689/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 1991, για τα επικίνδυνα απόβλητα ⁽¹⁾.

Άρθρο 7

1. Αναλόγως των αποτελεσμάτων της αρχικής εκτιμήσεως των κινδύνων και για να τηρείται η οριακή τιμή κατά το άρθρο 8, πραγματοποιούνται τακτικά μετρήσεις της περιεκτικότητας του αέρα σε ίνες αμιάντου στο χώρο της εργασίας.

2. Οι δειγματοληψίες πρέπει να είναι αντιπροσωπευτικές της προσωπικής έκθεσης των εργαζομένων στη σκόνη αμιάντου ή υλικών που περιέχουν αμίαντο.

3. Οι δειγματοληψίες πραγματοποιούνται αφού ζητηθεί η γνώμη των εργαζομένων ή/και των εκπροσώπων τους στην επιχείρηση ή την εγκατάσταση.

4. Η συλλογή δειγμάτων διεξάγεται από ειδικευμένο προσωπικό. Στη συνέχεια, τα δείγματα αναλύονται σύμφωνα με την παράγραφο 6 σε εργαστήρια τα οποία διαθέτουν τον κατάλληλο εξοπλισμό για τη μέτρηση των ινών.

5. Η διάρκεια των δειγματοληψιών πρέπει να είναι τόση ώστε να είναι εφικτός ο προσδιορισμός της αντιπροσωπευτικής έκθεσης για οκτάωρη περίοδο αναφοράς (μια βάρδια), είτε διά μετρήσεως είτε με χρονικώς σταθμισμένο υπολογισμό.

6. Η μέτρηση των ινών πραγματοποιείται κατά προτίμηση με μικροσκόπιο αντίθεσης φάσης (PCM), σύμφωνα με τη μέθοδο που συνιστά η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (ΠΟΥ), από το 1997 ⁽²⁾, ή με οιαδήποτε άλλη μέθοδο ισοδύναμου αποτελέσματος.

Για τη μέτρηση του αμιάντου στον αέρα βάσει του πρώτου εδαφίου λαμβάνονται υπόψη μόνο οι ίνες μήκους ανώτερου των 5 μικρομέτρων και πλάτους μικρότερου των 3 μικρομέτρων, με λόγο μήκους/πλάτους μεγαλύτερο του 3:1.

Άρθρο 8

Οι εργοδότες μεριμνούν ώστε κανένας εργαζόμενος να μην εκτίθεται σε ατμόσφαιρα με περιεκτικότητα σε αμίαντο μεγαλύτερη των 0,1 ινών ανά cm³ ως χρονικώς σταθμισμένο μέσο όρο για 8 ώρες (TWA).

Άρθρο 9

Οι τροποποιήσεις που είναι αναγκαίες για την προσαρμογή του παραρτήματος I της παρούσας οδηγίας στην τεχνική πρόοδο εγκρίνονται με τη διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 17 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 1989, σχετικά με την εφαρμογή μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία ⁽³⁾.

Άρθρο 10

1. Σε περίπτωση υπέρβασης της οριακής τιμής του άρθρου 8, πρέπει να εντοπίζονται τα αίτια της υπέρβασης αυτής και να λαμβάνονται το συντομότερο δυνατό τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα.

⁽¹⁾ ΕΕ L 377 της 31.12.1991, σ. 20.

⁽²⁾ Καθορισμός της συγκέντρωσης αιωρούμενων ινών στον αέρα. Συνιστώμενη μέθοδος: μικροσκόπηση με διάταξη αντίθετης φάσης (μέτρηση με φίλτρο μεμβράνης). ISBN 92 4 154496 1, ΠΟΥ, Γενεύη 1997.

⁽³⁾ ΕΕ L 183 της 29.6.1989, σ. 1.

Η εργασία στη μολυσμένη περιοχή μπορεί να συνεχιστεί μόνον εάν ληφθούν κατάλληλα μέτρα για την προστασία των οικείων εργαζομένων.

2. Αμέσως μετά γίνεται νέος προσδιορισμός της περιεκτικότητας του αέρα σε αμιάντο, ώστε να εξακριβώνεται η αποτελεσματικότητα των μέτρων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1.

3. Όταν η έκθεση δεν μπορεί να περιοριστεί με άλλα μέσα και η οριακή τιμή απαιτεί τη χρήση ατομικού προστατευτικού αναπνευστικού εξοπλισμού, η χρήση του εξοπλισμού αυτού δεν επιτρέπεται να είναι μόνιμη και πρέπει να περιορίζεται, για κάθε εργαζόμενο, στον απολύτως αναγκαίο ελάχιστο χρόνο. Κατά τη διάρκεια εργασιών με ατομική αναπνευστική συσκευή προβλέπονται, αναλόγως της φυσικής και κλιματολογικής επιβάρυνσης και, ενδεχομένως, κατόπιν διαβούλευσης με τους εργαζομένους ή/και τους εκπροσώπους τους, οι απαραίτητες περίοδοι ανάπαυσης σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική.

Άρθρο 11

Πριν από την έναρξη των εργασιών κατεδάφισης ή συντήρησης, οι εργοδότες λαμβάνουν κάθε ενδεδειγμένο μέτρο για τον εντοπισμό των υλικών που ενδέχεται να περιέχουν αμιάντο, ζητώντας, εφόσον χρειάζεται, πληροφορίες από τους ιδιοκτήτες των χώρων.

Εάν υπάρχει η παραμικρή αμφιβολία ως προς την παρουσία αμιάντου σε ένα υλικό ή σε ένα κτίριο, εφαρμόζεται η παρούσα οδηγία.

Άρθρο 12

Για ορισμένες δραστηριότητες, όπως κατεδάφιση, αφαίρεση αμιάντου, επισκευή και συντήρηση κατά τις οποίες προβλέπεται υπέρβαση των οριακών τιμών που καθορίζονται στο άρθρο 8 παρά τη χρήση τεχνικών προληπτικών μέτρων για τον περιορισμό της συγκέντρωσης αμιάντου στον αέρα, ο εργοδότης καθορίζει τα μέτρα προστασίας των εργαζομένων όταν αυτοί εκτελούν τέτοιες εργασίες, ιδίως δε τα ακόλουθα:

- a) οι εργαζόμενοι λαμβάνουν κατάλληλες αναπνευστικές συσκευές και άλλες ατομικές προστατευτικές συσκευές τις οποίες οφείλουν να φορούν·
- β) τοποθετούνται πινακίδες που επισημαίνουν ότι προβλέπεται η υπέρβαση της οριακής τιμής του άρθρου 8· και
- γ) αποφεύγεται ο διασκορπισμός της σκόνης αμιάντου ή αμιαντούχων υλικών εκτός του χώρου εργασίας.

Πριν από τις δραστηριότητες αυτές, ζητείται η γνώμη των εργαζομένων ή/και των εκπροσώπων τους στην επιχείρηση ή την εγκατάσταση για τα μέτρα αυτά.

Άρθρο 13

1. Προτού αρχίσουν οι εργασίες για την κατεδάφιση ή για την απομάκρυνση του αμιάντου ή/και υλικών που περιέχουν αμιάντο από κτίρια, κατασκευές, συσκευές και εγκαταστάσεις, καθώς και από πλοία, καταρτίζεται σχέδιο εργασίας.

2. Το σχέδιο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πρέπει να προβλέπει τα απαραίτητα μέτρα για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων στο χώρο εργασίας.

Το σχέδιο πρέπει ιδίως να προβλέπει ότι:

- a) ο αμιάντος ή/και τα αμιαντούχα υλικά απομακρύνονται πριν από την εφαρμογή των τεχνικών κατεδάφισης, εκτός αν η εν λόγω απομάκρυνση ενδέχεται να προκαλέσει μεγαλύτερο κίνδυνο για τους εργαζομένους παρά εάν ο αμιάντος ή/και τα αμιαντούχα υλικά δεν μετακινηθούν·
- β) χορηγείται ο ατομικός εξοπλισμός προστασίας που αναφέρεται στο άρθρο 12 πρώτο εδάφιο στοιχείο a) αν χρειάζεται·
- γ) μετά τον τερματισμό των έργων κατεδάφισης ή των εργασιών αφαίρεσης αμιάντου, εξασφαλίζεται ότι δεν υπάρχουν κίνδυνοι οφειλόμενοι στην έκθεση στον αμιάντο στον χώρο εργασίας, σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές.

Κατόπιν αιτήσεως των αρμόδιων αρχών, το σχέδιο πρέπει να περιέχει πληροφορίες σχετικά με τα ακόλουθα σημεία:

- a) τη φύση και την πιθανή διάρκεια των εργασιών·
- β) τον τόπο εκτέλεσης των εργασιών·
- γ) τις χρησιμοποιούμενες μεθόδους όταν οι εργασίες συνεπάγονται το χειρισμό αμιάντου ή υλικών που περιέχουν αμιάντο·
- δ) τα χαρακτηριστικά των εξοπλισμών που χρησιμοποιούνται για:
 - i) την προστασία και την απολύμανση του προσωπικού που έχει αναλάβει τις εργασίες·
 - ii) την προστασία των λοιπών προσώπων που βρίσκονται στο χώρο των εργασιών ή κοντά στο χώρο αυτό.

3. Κατόπιν αιτήσεως των αρμόδιων αρχών, το σχέδιο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πρέπει να τους κοινοποιείται πριν από την έναρξη των προβλεπόμενων εργασιών.

Άρθρο 14

1. Ο εργοδότης υποχρεούται να παρέχει κατάλληλη εκπαίδευση σε όλους τους εργαζομένους που εκτίθενται, ή ενδέχεται να εκτεθούν, σε σκόνη αμιάντου ή υλικών που περιέχουν αμιάντο. Η εκπαίδευση παρέχεται δωρεάν για τους εργαζομένους και σε τακτικά χρονικά διαστήματα.

2. Το περιεχόμενο της εκπαίδευσης πρέπει να είναι εύκολα κατανοητό από τους εργαζομένους, πρέπει δε να τους επιτρέπει να αποκτούν τις απαιτούμενες γνώσεις και ικανότητες όσον αφορά την πρόληψη και την ασφάλεια, ιδίως δε σχετικά με:

- a) τις ιδιότητες του αμιάντου και τις επιπτώσεις του για την υγεία, επίσης όταν συνδυάζεται με κάπνισμα·
- β) τα είδη προϊόντων ή υλικών που πιθανώς περιέχουν αμιάντο·
- γ) τις εργασίες που ενδέχεται να συνεπάγονται έκθεση στον αμιάντο και τη σημασία των προληπτικών ελέγχων για τον περιορισμό της έκθεσης στο ελάχιστο·

- δ) τις ασφαλείς πρακτικές εργασίας, τους ελέγχους και τον εξοπλισμό προστασίας·
- ε) τον κατάλληλο ρόλο, την εκλογή, την επιλογή, τους περιορισμούς και την ορθή χρήση του αναπνευστικού εξοπλισμού·
- στ) τις διαδικασίες έκτακτης ανάγκης·
- ζ) τις διαδικασίες απορρύπανσης·
- η) τη διάθεση των αποβλήτων·
- θ) τις απαιτήσεις ιατρικής επίβλεψης.

3. Εκπονούνται πρακτικές κατευθυντήριες γραμμές σε κοινοτικό επίπεδο για την εκπαίδευση των εργαζομένων σε εργασίες απομάκρυνσης του αμιάντου.

Άρθρο 15

Πριν από την εκτέλεση κατεδαφιστικών έργων ή εργασιών αφαίρεσης αμιάντου, οι επιχειρήσεις πρέπει να αποδεικνύουν τις ικανότητές τους στον τομέα αυτόν και οι αποδείξεις αυτές πρέπει να είναι σύμφωνες με τις εθνικές νομοθεσίες ή/και πρακτικές.

Άρθρο 16

1. Για κάθε δραστηριότητα που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1, και με επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 3 παράγραφος 3, λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα ώστε:

- α) οι χώροι όπου διεξάγονται οι δραστηριότητες αυτές:
 - i) να είναι σαφώς οριοθετημένοι και να έχουν εμφανή σήμανση με πινακίδες προειδοποίησης·
 - ii) να μην είναι προσίτοι σε άλλους εργαζόμενους εκτός από εκείνους οι οποίοι πρέπει να μπαίνουν στους χώρους αυτούς, λόγω της εργασίας τους ή των καθηκόντων τους·
 - iii) να αποτελούν χώρους όπου απαγορεύεται το κάπνισμα·
- β) να διευθετούνται κατάλληλοι χώροι όπου οι εργαζόμενοι μπορούν να τρώγουν και να πίνουν χωρίς κίνδυνο να μολυνθούν από τη σκόνη αμιάντου·
- γ) να τίθενται στη διάθεση των εργαζομένων κατάλληλα ενδύματα εργασίας ή προστασίας· αυτά τα ενδύματα εργασίας ή προστασίας να παραμένουν στο χώρο της επιχείρησης· να είναι, όμως, δυνατό να δίνονται για καθάρισμα σε πλυντήρια που διαθέτουν τον απαιτούμενο για το σκοπό αυτό εξοπλισμό και βρίσκονται έξω από την επιχείρηση, εφόσον η επιχείρηση δεν προβαίνει ή ίδια στον καθαρισμό· στην περίπτωση αυτή, η μεταφορά των ενδυμάτων εκτελείται σε κλειστά κιβώτια·
- δ) να παρέχονται ξεχωριστοί χώροι φύλαξης για τα ενδύματα εργασίας ή προστασίας αφενός και για τα κοινά ενδύματα αφετέρου·
- ε) να τίθενται στη διάθεση των εργαζομένων κατάλληλες και επαρκείς εγκαταστάσεις υγιεινής, οι οποίες πρέπει να περιλαμβάνουν και ντους στην περίπτωση εργασιών που παράγουν σκόνη·
- στ) ο προστατευτικός εξοπλισμός να τοποθετείται σε καθορισμένο σημείο, να ελέγχεται και να καθαρίζεται μετά από κάθε χρήση και να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα ώστε ο ελαττωματικός εξοπλισμός να επιδιορθώνεται ή να αντικαθίσταται πριν ξαναχρησιμοποιηθεί.

2. Το κόστος των μέτρων που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 1 δεν είναι δυνατό να βαρύνει τους εργαζομένους.

Άρθρο 17

1. Για κάθε δραστηριότητα που αναφέρεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1 λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα ώστε, τόσο οι εργαζόμενοι όσο και οι εκπρόσωποι τους στην επιχείρηση ή την εγκατάσταση, να πληροφορούνται ικανοποιητικά:

- α) τους πιθανούς κινδύνους για την υγεία που συνεπάγεται η έκθεση στη σκόνη που προέρχεται από τον αμιάντο ή από υλικά που περιέχουν αμιάντο·
- β) την ύπαρξη κανονιστικών οριακών τιμών και την ανάγκη για έλεγχο της ατμόσφαιρας·
- γ) τις επιταγές των μέτρων υγιεινής, στις οποίες περιλαμβάνεται και η απαγόρευση του καπνίσματος·
- δ) τις προφυλάξεις που πρέπει να λαμβάνονται όσον αφορά τη χρήση προστατευτικού εξοπλισμού και ενδυμάτων·
- ε) τις ειδικές προφυλάξεις που αποσκοπούν στην ελαχιστοποίηση της έκθεσης στον αμιάντο.

2. Εκτός από τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και με την επιφύλαξη του άρθρου 3 παράγραφος 3, λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα ώστε:

- α) οι εργαζόμενοι ή/και οι εκπρόσωποι τους στην επιχείρηση ή την εγκατάσταση να μπορούν να λαμβάνουν γνώση των αποτελεσμάτων των μετρήσεων της περιεκτικότητας του αέρα σε αμιάντο και να τους δίνουνται εξηγήσεις σχετικά με τη σημασία των αποτελεσμάτων αυτών·
- β) αν τα αποτελέσματα υπερβαίνουν την οριακή τιμή του άρθρου 8, οι οικείοι εργαζόμενοι καθώς και οι αντιπρόσωποι τους στην επιχείρηση ή την εγκατάσταση να ενημερώνονται το συντομότερο δυνατό για τις υπερβάσεις αυτές και τις αιτίες τους και να ζητείται η γνώμη των εργαζομένων ή/και των αντιπροσώπων τους στην επιχείρηση ή την εγκατάσταση σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν ή, αν η κατάσταση είναι επείγουσα, να λαμβάνουν γνώση των ληφθέντων μέτρων.

Άρθρο 18

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 3 παράγραφος 3, λαμβάνονται τα μέτρα που αναφέρονται στις παραγράφους 2 έως 5.

2. Για κάθε εργαζόμενο πρέπει να υπάρχει διαθέσιμη εκτίμηση της κατάστασης της υγείας του πριν αρχίσει να εκτίθεται στη σκόνη που προέρχεται από αμιάντο ή από υλικά που περιέχουν αμιάντο.

Η εκτίμηση αυτή πρέπει να περιλαμβάνει ειδική εξέταση του θώρακα. Στο παράρτημα I δίδονται επιπλέον συστάσεις πρακτικού χαρακτήρα των οποίων μπορούν να κάνουν χρήση τα κράτη μέλη για την κλινική παρακολούθηση των εργαζομένων· οι συστάσεις αυτές προσαρμόζονται στην τεχνική πρόοδο σύμφωνα με τη διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 17 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ.

Πρέπει να διατίθεται νέα εκτίμηση μία τουλάχιστον φορά κάθε τρία έτη για όσο διάστημα διαρκεί η έκθεση στον αμιάντο.

Για κάθε εργαζόμενο καταρτίζεται ατομικός ιατρικός φάκελος σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και/ή την πρακτική.

3. Με βάση την κλινική παρακολούθηση που αναφέρεται στην παράγραφο 2, δεύτερο εδάφιο, ο γιατρός ή η αρχή που είναι αρμόδια για την ιατρική παρακολούθηση των εργαζομένων, σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες, αποφαινεται σχετικά με τα τυχόν ατομικά προστατευτικά ή προληπτικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν ή προσδιορίζει τα μέτρα αυτά.

Τα εν λόγω μέτρα μπορούν να περιλαμβάνουν, ανάλογα με την περίπτωση, την απαγόρευση της έκθεσης του οικείου εργαζομένου στη σκόνη που προέρχεται από τον αμιάντο ή από υλικά που περιέχουν αμιάντο.

4. Πρέπει να παρέχονται πληροφορίες και συμβουλές στους εργαζομένους όσον αφορά κάθε εκτίμηση της υγείας τους στην οποία μπορούν να υποβάλλονται μετά το πέρας της έκθεσης.

Ο εγκεκριμένος ιατρός ή η εγκεκριμένη υπηρεσία ιατρικής επίβλεψης των εργαζομένων μπορούν να ορίσουν την παράταση της ιατρικής επίβλεψης και μετά το πέρας της έκθεσης, για διάστημα που κρίνουν αναγκαίο για τη διαφύλαξη της υγείας του συγκεκριμένου προσώπου.

Η παράταση της επίβλεψης γίνεται σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες ή/και πρακτικές.

5. Ο ενδιαφερόμενος εργαζόμενος ή ο εργοδότης μπορούν να ζητήσουν την αναθεώρηση των εκτιμήσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 3, σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες.

Άρθρο 19

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 3 παράγραφος 3, λαμβάνονται τα μέτρα που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4.

2. Ο εργοδότης οφείλει να εγγράφει τους εργαζομένους που καλούνται να ασκήσουν τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 σε μητρώο, αναφέροντας τη φύση και τη διάρκεια των δραστηριοτήτων τους καθώς και την έκθεση στον αμιάντο την οποία έχουν υποστεί. Ο ιατρός ή/και η αρμόδια για την ιατρική παρακολούθηση αρχή έχουν πρόσβαση στο μητρώο αυτό. Κάθε εργαζόμενος έχει πρόσβαση στα αποτελέσματα του μητρώου που σχετίζονται με αυτόν προσωπικά. Οι εργαζόμενοι ή/και οι εκπρόσωποί τους στην επιχείρηση ή την εγκατάσταση έχουν πρόσβαση στα συλλογικά και ανώνυμα στοιχεία που περιέχει το μητρώο αυτό.

3. Το μητρώο που αναφέρεται στην παράγραφο 2 και οι ατομικοί ιατρικοί φάκελοι που αναφέρονται στο άρθρο 18 παράγραφος 2 τέταρτο εδάφιο φυλάσσονται για σαράντα τουλάχιστον έτη μετά το πέρας της έκθεσης στον αμιάντο, σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες ή/και πρακτικές.

4. Αν η επιχείρηση παύσει τη δραστηριότητά της, τα έγγραφα που αναφέρονται στην παράγραφο 3 τίθενται στη διάθεση της αρμόδιας αρχής σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες ή/και πρακτικές.

Άρθρο 20

Τα κράτη μέλη προβλέπουν τις κατάλληλες κυρώσεις, οι οποίες εφαρμόζονται σε περίπτωση παράβασης της εθνικής νομοθεσίας που θεσπίζεται βάσει της παρούσας οδηγίας. Οι κυρώσεις αυτές πρέπει να είναι αποτελεσματικές, ανάλογες και αποτρεπτικές.

Άρθρο 21

Τα κράτη μέλη τηρούν μητρώο των αναγνωρισμένων κρουσμάτων αμιάντωσης και μεσοθηλιώματος.

Άρθρο 22

Τα κράτη μέλη υποβάλλουν ανά πενταετία στην Επιτροπή έκθεση εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, υπό μορφή ειδικού κεφαλαίου της ενιαίας έκθεσης που προβλέπεται στο άρθρο 17α παράγραφοι 1, 2 και 3 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ και η οποία χρησιμεύει ως βάση για την αξιολόγηση από την Επιτροπή σύμφωνα με την παράγραφο 4 του εν λόγω άρθρου 17α.

Άρθρο 23

Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή τις διατάξεις εσωτερικού δικαίου που εκδίδουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 24

Η οδηγία 83/477/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε με τις οδηγίες που παρατίθενται στο παράρτημα II καταργείται, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών όσον αφορά στις προθεσμίες ενσωμάτωσης στο εθνικό δίκαιο των οδηγιών που εμφανίζονται στο παράρτημα II μέρος Β.

Οι αναφορές στην καταργούμενη οδηγία νοούνται ως αναφορές στην παρούσα οδηγία και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας του παραρτήματος III.

Άρθρο 25

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 26

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 30 Νοεμβρίου 2009.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
J. BUZEK

Για το Συμβούλιο
Η Πρόεδρος
B. ASK

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

Πρακτικές συστάσεις για την κλινική παρακολούθηση των εργαζομένων κατά το άρθρο 18 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο

1. Σύμφωνα με τις σημερινές γνώσεις μας, η έκθεση σε ίνες αμιάντου μπορεί να προκαλέσει τις ακόλουθες παθήσεις:
 - αμιάντωση,
 - μεσοθελίωμα,
 - καρκίνο του πνεύμονα,
 - γαστρεντερικό καρκίνωμα.
2. Ο ιατρός ή/και η αρχή που είναι αρμόδια για την ιατρική παρακολούθηση των εργαζομένων που εκτίθενται στον αμιάντο πρέπει να γνωρίζει τις συνθήκες και τις περιστάσεις κάτω από τις οποίες πραγματοποιήθηκε η έκθεση κάθε εργαζομένου.
3. Η εξέταση της υγείας των εργαζομένων πραγματοποιείται σύμφωνα με τις αρχές και την πρακτική της εργασιακής ιατρικής και περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα μέτρα:
 - κατάρτιση του ιατρικού και επαγγελματικού φακέλου του εργαζομένου,
 - προσωπική συνέντευξη,
 - γενική κλινική εξέταση και ιδίως του θώρακα,
 - εξέταση της αναπνευστικής λειτουργίας (σπειρομέτρηση και καμπύλη ροής όγκου).

Ο ιατρός ή/και η αρμόδια αρχή για την επίβλεψη της υγείας αποφασίζει τη διεξαγωγή περαιτέρω εξετάσεων, όπως κυτταρολογικές εξετάσεις των πτυέλων, ακτινολογική εξέταση του θώρακα ή αξονική τομογραφία, σύμφωνα με τις πλέον πρόσφατες γνώσεις στον τομέα της εργασιακής ιατρικής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΜΕΡΟΣ Α

**Καταργούμενη οδηγία με κατάλογο των διαδοχικών τροποποιήσεων της
(κατά το άρθρο 24)**

Οδηγία 83/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου
(ΕΕ L 263 της 24.9.1983, σ. 25).

Οδηγία 91/382/ΕΟΚ του Συμβουλίου
(ΕΕ L 206 της 29.7.1991, σ. 16).

Οδηγία 98/24/ΕΚ του Συμβουλίου
(ΕΕ L 131 της 5.5.1998, σ. 11).

Μόνο όσον αφορά το άρθρο 13 παράγραφος 2

Οδηγία 2003/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και
του Συμβουλίου
(ΕΕ L 97 της 15.4.2003, σ. 48).

Οδηγία 2007/30/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και
του Συμβουλίου
(ΕΕ L 165 της 27.6.2007, σ. 21).

Μόνον όσον αφορά το άρθρο 2 παράγραφος 1

ΜΕΡΟΣ Β

**Κατάλογος καταληκτικών ημερομηνιών ενσωμάτωσης στο εθνικό δίκαιο
(κατά το άρθρο 24)**

Οδηγία	Λήξη προθεσμίας ενσωμάτωσης
83/477/ΕΟΚ	31 Δεκεμβρίου 1986 ⁽¹⁾
91/382/ΕΟΚ	1 Ιανουαρίου 1993 ⁽²⁾
98/24/ΕΚ	5 Μαΐου 2001
2003/18/ΕΚ	14 Απριλίου 2006
2007/30/ΕΚ	31 Δεκεμβρίου 2012

⁽¹⁾ Η ημερομηνία αυτή αντικαθίσταται από τις 31 Δεκεμβρίου 1989, όσον αφορά τις εξορυκτικές δραστηριότητες του αμιάντου.

⁽²⁾ Η καταληκτική ημερομηνία ενσωμάτωσης της οδηγίας για την Ελληνική Δημοκρατία είναι η 1η Ιανουαρίου 1996. Ωστόσο, η ημερομηνία ενσωμάτωσης των διατάξεων που αφορούν τις εξορυκτικές δραστηριότητες του αμιάντου είναι η 1η Ιανουαρίου 1996 για όλα τα κράτη μέλη και η 1η Ιανουαρίου 1999 για την Ελληνική Δημοκρατία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Πίνακας αντιστοιχίας

Οδηγία 83/477/ΕΟΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 1 παράγραφος 1	Άρθρο 1 παράγραφος 1
Άρθρο 1 παράγραφος 2	—
Άρθρο 1 παράγραφος 3	Άρθρο 1 παράγραφος 2
Άρθρο 2 πρώτη έως έκτη περίπτωση	Άρθρο 2 στοιχεία α) έως στ)
Άρθρο 3 παράγραφοι 1 έως 3	Άρθρο 3 παράγραφοι 1 έως 3
Άρθρο 3 παράγραφος 3α	Άρθρο 3 παράγραφος 4
Άρθρο 3 παράγραφος 4	Άρθρο 3 παράγραφος 5
Άρθρο 4 εισαγωγική φράση	Άρθρο 4 παράγραφος 1
Άρθρο 4 σημείο 1	Άρθρο 4 παράγραφος 2
Άρθρο 4 σημείο 2	Άρθρο 4 παράγραφος 3
Άρθρο 4 σημείο 3	Άρθρο 4 παράγραφος 4
Άρθρο 4 σημείο 4	Άρθρο 4 παράγραφος 5
Άρθρο 5	Άρθρα 5
Άρθρο 6 σημεία 1 έως 5	Άρθρο 6 στοιχεία α) έως ε)
Άρθρα 7 και 8	Άρθρα 7 και 8
Άρθρο 9 παράγραφος 2	Άρθρο 9
Άρθρο 10	Άρθρο 10
Άρθρο 10α	Άρθρο 11
Άρθρο 11 παράγραφοι 1 και 2	Άρθρο 12 πρώτο και δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 12 παράγραφος 1	Άρθρο 13 παράγραφος 1
Άρθρο 12 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο	Άρθρο 13 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο
Άρθρο 12 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο πρώτη περίπτωση	Άρθρο 13 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α)
Άρθρο 12 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο δεύτερη περίπτωση	Άρθρο 13 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο στοιχείο β)
Άρθρο 12 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο τρίτη περίπτωση	Άρθρο 13 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο στοιχείο γ)
Άρθρο 12 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο πρώτη περίπτωση	Άρθρο 13 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο στοιχείο α)
Άρθρο 12 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο δεύτερη περίπτωση	Άρθρο 13 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο στοιχείο β)
Άρθρο 12 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο τρίτη περίπτωση	Άρθρο 13 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο στοιχείο γ)
Άρθρο 12 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο τέταρτη περίπτωση	Άρθρο 13 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο στοιχείο δ)
Άρθρο 12 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο τέταρτη περίπτωση πρώτη υποπερίπτωση	Άρθρο 13 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο στοιχείο δ) σημείο i)
Άρθρο 12 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο τέταρτη περίπτωση δεύτερη υποπερίπτωση	Άρθρο 13 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο στοιχείο δ) σημείο ii)
Άρθρο 12 παράγραφος 3	Άρθρο 13 παράγραφος 3
Άρθρο 12α	Άρθρο 14
Άρθρο 12β	Άρθρο 15
Άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχείο α)	Άρθρο 16 παράγραφος 1 στοιχείο α)
Άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχείο β)	Άρθρο 16 παράγραφος 1 στοιχείο β)

Οδηγία 83/477/ΕΟΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημεία i) και ii)	Άρθρο 16 παράγραφος 1 στοιχείο γ)
Άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημείο iii)	Άρθρο 16 παράγραφος 1 στοιχείο δ)
Άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημείο iv)	Άρθρο 16 παράγραφος 1 στοιχείο ε)
Άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημείο v)	Άρθρο 16 παράγραφος 1 στοιχείο στ)
Άρθρο 13 παράγραφος 2	Άρθρο 16 παράγραφος 2
Άρθρο 14 παράγραφος 1 εισαγωγική φράση	Άρθρο 17 παράγραφος 1 εισαγωγική φράση
Άρθρο 14 παράγραφος 1 πρώτη έως πέμπτη περίπτωση	Άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως ε)
Άρθρο 14 παράγραφος 2	Άρθρο 17 παράγραφος 2
Άρθρο 15, εισαγωγική φράση	Άρθρο 18 παράγραφος 1
Άρθρο 15 σημεία 1 έως 4	Άρθρο 18 παράγραφοι 2 έως 5
Άρθρο 16, εισαγωγική φράση	Άρθρο 19 παράγραφος 1
Άρθρο 16 σημεία 1 έως 3	Άρθρο 19 παράγραφοι 2 έως 4
Άρθρο 16α	Άρθρο 20
Άρθρο 17	Άρθρο 21
Άρθρο 17α	Άρθρο 22
Άρθρο 18 παράγραφος 1	—
Άρθρο 18 παράγραφος 2	Άρθρο 23
—	Άρθρο 24
—	Άρθρο 25
Άρθρο 19	Άρθρο 26
Παράρτημα II	Παράρτημα I
—	Παράρτημα II
—	Παράρτημα III